

Israel i el procés de pau al Pròxim Orient

“Ens volen arrossegar a l'escorxador”

El ministre de l'Habitatge israelià, Ariel Xaron, de 63 anys, és un heroi de guerra venerat, però també un dels polítics israelians més polèmics. Dins el govern Xamir representa l'oposició més radical a la iniciativa de pau que proposen els americans.

Senyor Xaron, el seu govern vol pactar la pau amb els àrabs veïns, contra la seva exasperada oposició. Ben mirat, ¿què li manté encara en aquest gabinet?

—No estic ni contra la pau ni contra una conferència de pau. Només estic contra la forma i la manera de dur-la a terme. Jo lluitaré per allò que considero important; al capdavant la qüestió és de vida o mort per a Israel.

—És a dir que es mantindrà com a ministre del gabinet Xamir, per més que les diferències siguin tan grans...

—Del lloc, el moment i el mètode dels meus actes, ja en decidiré jo mateix.

—L'any passat va abandonar breument el govern, per discrepàncies amb l'orientació del seu primer ministre. ¿Les coses tornen a ser iguals ara?

—No estic aferrat al meu seient, jo. Ara com ara, emperò, és millor lluitar des de dins el govern pel destí del meu país que no des de fora.

—¿Què tem, exactament, de la conferència de pau de l'octubre? El primer ministre Yitsak Xamir ha declarat molt clarament que “no tornarà ni un centímetre de terra israeliana”.

—El que m'incomoda és que els únics a posar condicions han estat els àrabs i els les han concedides. Nosaltres no volíem cap conferència internacional, cap mitjanceria de les Nacions Unides; doncs ja hi ha un observador de l'ONU. Exigíem que el terrorisme de la Intifada cessés; doncs continua igual. Estàvem contra la participació de la CE en la conferència; doncs ja en forma part. Volíem una sola reunió; doncs segurament que n'hi haurà més d'una...

—...només si Israel hi consent.

—És que nosaltres, sense pressions, ja hem cedit, i sense contrapartides de la part contrària.

—Això no és ben bé així. El primer ministre Xamir ha obtingut, si més no, que cap palestí del Jerusalem oriental no participi en la conferència.

—Sí, però és l'única. De totes maneres, em temo que fins i tot en aquest punt Israel variarà.

—El seu cap, Xamir, sembla força content del que ha aconseguit. ¿De debò és tan feble el govern israelià com vostè el presenta?

—Israel és fort.

—¿I el govern?

—Repeteix que Israel és fort; precisament per això podrà fer valer la seva voluntat. Ja fa anys que proposo que, en lloc de parlar de formalitats amb els nostres veïns, parlem, d'una vegada, de coses que són importantíssimes per a nosaltres.

—¿Per exemple?

—Per exemple, Jerusalem. Els àrabs s'han de fer a la idea que la Jerusalem unida serà per sempre més la capital d'Israel. Sobre aquest punt no pactarem, encara que el procés de pau es retardi una mica.

—Així la conferència de pau se n'aniria en orris des de bon principi...

—Jo vull la pau amb els àrabs i sé que la podem aconseguir, encara que sigui molt complicat. El que no s'ha de fer és donar falses esperances a la part contrària. Això porta infal·liblement desil·lusions i més sang vessada.

—Amb unes apreciacions tan pessimistes fins i tot dintre el Likud s'ha de trobar ben sol. ¿Es un general sense soldats?

—Jo sóc optimista, no em sento ni sol ni aïllat. Jo sé que en aquesta nació hi ha molta, molta gent que comparteix les meves preocupacions i la meva por. Ells són els meus aliats naturals.

—Però a l'estranger, sobretot als Estats Units, la seva actitud topa amb un rebuig creixent. A Washington el

consideren el principal obstacle a la pau.

—Ací, al Pròxim Orient, nosaltres som una nació petita i decidida, envoltada d'odi i de violència. Amb tots els respectes per als dirigents americans —i jo em considero un amic dels EUA—, nosaltres vivim ací i ells viuen a Washington. Si en les anàlisis de l'administració americana sobre Israel i el Pròxim Orient es filtren contínuament errors greus, és el nostre dret i la nostra obligació de cridar-ne l'atenció als nostres amics, especialment si poden convertir-se en una amenaça per a l'existència d'Israel.

—Digui'ns, si li plau, les rellicades més grosseres de l'administració nord-americana.

—Comencem per Gamal Abd el-Nàsser. La CIA provà de comprar l'amistat del president egipci amb diners i aconseguí tot el contrari: Nàsser va obrir la porta del Pròxim Orient als soviètics. Quan, en 1956, la Gran Bretanya, França i Israel ataquen militarment Egipte, els Estats Units salven d'una derrota segura el dictador Nàsser, un home tan perniciosos com Saddam Hussein. Així, gràcies als EUA, Nàsser podrà dominar el Pròxim Orient durant catorze anys més amb guerres i terror.

—Però, d'això, ja fa molt

—Bé, doncs, agafem un exemple més actual: l'Iran. El president dels Estats Units, Jimmy Carter, coopera en l'enderrocament del xa en nom dels drets humans. ¿I qui va venir després del xa? L'ayatollah Khomeini, una figura pessima. El seu règim va eliminar la totalitat dels drets humans i ara mira de fabricar la bomba atòmica. Bé, aquest país combat fins avui el dret d'Israel a existir. Un altre exemple: l'Iraq. Quan al 1981 Israel destrueix el reactor atòmic de Bagdad, ens condemnem els EUA...

"No estic contra la pau".

EL DIARI DE L'INTERNACIONAL / 35

—...i no solament els EUA...

—D'acord, tot el món. En aquella ocasió atacàrem exclusivament el reactor atòmic, amb baixes insignificants entre la població. Quan els americans bombardegen el Panamà per capturar el general Noriega, el seu aliat de sempre, perden la vida milers de civils innocents. ¿i qui es va queixar llavors? Finalment, el Líban; en 1982 els EUA ens forcen a retirar-nos i envien els seus *marines* a Beirut. Després d'aquell atac terrorista espantós en què van morir 251 soldats nord-americans, Washington retira les seves tropes i deixa darrere seu una ferotge guerra civil. I al 1990 els

EUA donen el Líban a Síria, en obsequi de la seva participació en la guerra del Golf.

—¿No n'ha après res Amèrica, de tots aquests daltabaixos?

—Exactament el mateix error que els EUA van cometre amb Noriega, repeteixen ara amb Saddam Hussein. Washington defensava i protegia el dictador iraquí. Ja a mitjan anys vuitanta vam informar els americans que l'Iraq —amb ajuda alemanya— produïa grans masses d'armes químiques. Però els EUA no s'hi van amoïnar gens; com que servien per a assassinar iranians i kurds innocents... Fins que, al final, els Estats Units van deixar fer a Saddam Hussein, i la cosa es va acabar amb la tremenda guerra del Golf, que ha costat la vida de milers de persones. Una guerra que encara no s'ha acabat.

—¿És a dir que els EUA són culpables d'aquestes morts?

—El que vull dir és, simplement, que els nord-americans a l'hora de valorar i judicar la situació política del Pròxim Orient han comès errors tràgics i clamorosos que durant aquests últims 30 anys han costat la vida de desenes, potser centenars i tot, de milers de persones. I el que em fa més por és que no hagin après res dels seus errors.

—Ara el president Bush acaba de descobrir un nou aliat al Pròxim Orient: Hefes el-Assad, el cap d'estat de Síria.

—¡Bon un, aquest! Això és un assassí. Quan la població de Hama es revolta contra ell, arrasa tota la ciutat —una de les més antigues del món— sense pensar-s'hi gens. De 25.000 a 30.000 mil persones hi van perdre la vida. Assad és l'home que s'amaga darrere les organitzacions terroristes més malignes que, com a Lockerbie, abaten avions des del cel. No fa gaire, Assad comprava armes, un cop més, per valor de milers de milions, com ara coets Scud dels més moderns, amb què amenaça Israel. Qui vol la pau, no fa aquestes coses.

—Evidentment, el seu primer ministre en té una altra opinió. Xamir compara Assad amb el president egipci Anwar el-Sadat, que en 1979 va pactar la pau amb Israel.

—Per entendre la mena d'home que és Assad només heu de mirar les seves obres i llegir el que n'han escrit, enemics i persones adverses a Israel.

—No fa gaire el primer ministre Xamir assegurava que Assad havia canviat profundament.

Ariel Xaron.

ARXIU

—Em podeu ben creure, no hi ha ni el més mínim indici que Assad hagi canviat de pensament. Ha declarat que Washington, igual que Síria, propugna el retorn d'Israel a les fronteres d'abans del 1967. No és Assad, doncs, qui ha canviat de pensament, sinó els americans.

—En aquest gabinet, ¿vostè és responsable dels polèmics assentaments als territoris ocupats que sobretot els EUA han criticat?

—És un error molt generalitzat de creure que un ministre, per fort que sigui, pot decidir sobre un assentament a Judea, Samaria o Gaza. Aquestes decisions, sempre les adopta el govern en ple.

—¿Fins i tot les provocacions descarades d'estrenar nous assentaments quan el ministre d'estrangers nord-americà James Baker és a la regió?

—No són provocacions. Mai no hem promès a ningú que renunciàrem a construir nous assentaments o a ampliar

els existents. Aquests assentaments no entrebanquen la pau, sinó la guerra.

—¿Ens ho podria explicar?

—Des de fa cent anys els assentaments formen part del nostre concepte de seguretat; són el punt més important del nostre sistema de defensa nacional. Som un país petit amb un petit exèrcit regular. Els assentaments són avançades estratègiques importants.

—Israel necessita fons americans, que pugem a deu mil milions de dòlars, per a integrar centenars de milers de jueus soviètics i etiòpics. ¿S'arriscaria a fer que els Estats Units suprimissin l'ajuda financera per a aquesta política d'assentaments?

—Aquest suport és molt important per a nosaltres, que oferim ajuda humanitària als centenars de milers de jueus que fugen de l'URSS i s'acullen a la seva única pàtria, el nostre minúscul Israel, on troben protecció i acolliment. No us he de recordar les persecucions i patiments a què els jueus s'han vist exposats en la història més recent.

—Els americans no s'oposen a la immigració dels jueus, només critiquen que els establiu als territoris ocupats.

—Aquesta acusació no s'aguanta. En aquests últims dos anys han entrat uns 350.000 jueus a Israel. D'aquests, només un u per cent han anat a parat als territoris. Nosaltres de cap manera no els enviem a Judea, Samaria o Gaza. Ells poden establir-se on vulguin, i la majoria trien Jerusalem, Tel-Aviv i altres llocs.

—A la tardor del 1988 va manifestar a Der Spiegel que al cap de quatre anys, com a molt, es presentaria de candidat a primer ministre. A la primavera és probable que hi hagi eleccions anticipades a Israel. ¿Ha perdut ambició?

—Si això és el que vaig dir a Der Spiegel, no me'n desdic pas. Però, creieu-me, no es tracta de l'ambició d'ocupar un lloc, sinó d'una cosa molt més important. Vull impedir que ens arrossequin a aquest sumariíssim internacional. No estic contra la pau. Vaig nèixer aquí, entenc la mentalitat dels àrabs millor que no altres, per això sóc un dels pocs que pot portar la pau a aquesta zona. Però em fa molta por que Israel no sigui arrossegat a aquest tribunal com una bèstia a l'escorxador. I de moment ja anem per aquest camí.

Der Spiegel
traducció: J.C.